

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Cob/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119303300
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6119303300.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Lucie Baňackej, PhD. a JUDr. Natálie Štrkolcovej v spore žalobcu: H Point, s.r.o., Magnezitárska 11, 040 13 Košice, IČO: 43 838 286, zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenému JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, v konaní o zaplatenie 153,94 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Košice I zo dňa 17. januára 2020, č.k. 26Cb/71/2019-149 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok pre zmeškanie Okresného súdu Košice I zo dňa 17. januára 2020, č.k. 26Cb/71/2019-149 a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom pre zmeškanie rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 153,94 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 153,94 eur od 27.2.2019 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od jeho právoplatnosti. Žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe podanej na upomínacom súde (Okresný súd Banská Bystrica) odôvodnenej nasledovne : Dňa 12.1.2019 došlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle SUZUKI E Y : KE XXXKZ, rok výroby 2017, ktoré v čase škodovej udalosti patrilo poškodenému W. H.. Predmetnú škodovú udalosť spôsobil vodič iného motorového vozidla, ktorého bolo povinne zmluvne poistené za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného. Škodová udalosť bola žalovanému nahlásená a ten ju zaregistroval pod číslom 8013879559. Vzhľadom na poškodenie motorového vozidla si poškodený dal svoje vozidlo opraviť v servise H Point, s.r.o., t.j. u žalobcu. Náklady na opravu vozidla boli 980,98 eur s DPH a táto suma bola následne uplatnená u žalovaného faktúrou č. P190024. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 12.2.2019 žalovaný oznámil poškodenému, že dňa 11.2.2019 bolo ukončené šetrenie poistnej udalosti a bol mu predložený výpočet výšky plnenia. Suma priznaná a uhradená žalovaným bola iba vo výške 761,04 eur. Na základe vyjadrenia likvidátora pri výpočte plnenia boli priznané alternatívne náhradné diely, náklady na cenu práce pre neautorizovaný servis vo výške 23 eur/normohodina s DPH a primerané náklady na lakovací materiál. Rozdiel medzi faktúrou a kalkuláciou AUDATEX bol odpočítaný z plnenia. Nepriznaná suma 153,94 eur bola poškodeným postúpená na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2019.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe, a to v odpore proti platobnému rozkazu, navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Tvrdil, že vystavená faktúra mu nebola doručená a uplatnený nárok neeviduje vo svojom účtovníctve. Poukázal, že žalobca nešpecifikoval základné údaje - napr. ani len o priebehu škodovej udalosti a ďalších realizovaných úkonoch, ktoré sa jej týkali. Niektoré síce vyplývajú z

príloh žaloby, čo však vzhľadom na znenie § 132 ods. 2 C.s.p. nie je postačujúce. Ďalej žalovaný namietal aktívnu legitimitáciu žalobcu. Tvrdil, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Poškodený bol teda dlžníkom žalobcu a nemohol tak so žalobcom platne uzatvoriť Zmluvu o postúpení pohľadávky. Uzatvorením Zmluvy o postúpení pohľadávky nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu (nakoľko uvedenú pohľadávku nikdy neuhradil a teda mu nikdy ako pohľadávka nevznikla), ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Uvedeným postúpením tak došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s § 524 Občianskeho zákonníka a ide o absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V Zmluve o postúpení pohľadávky zároveň absentuje konkrétny prejav vôle postupcu postúpiť pohľadávku a aj samotný predmet Zmluvy o postúpení pohľadávky je podľa žalovaného rozporuplný, nejasný a v konečnom dôsledku nie je presne špecifikovaný. Žalovaný zároveň zotrval na dôvodoch nepriznania sumy vo výške 153,94 eur, ktorá bola poškodeným postúpená na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2019. Poukázal na oznámenie, ktoré predložil žalobca, v zmysle ktorého žalovaný riadne a dostatočne uviedol zdôvodnenie vykonaného krátenia plnenia. Žalobca sa z oznámenia preukázateľne dozvedel, z akých dôvodov a v akom rozsahu bolo plnenie krátené, čo napokon aj sám vo svojej žalobe potvrdzuje. Uviedol, že akékoľvek ďalšie nároky žalobcu sú nepreukázané a nedôvodné.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa §§ 35, 37, 39, 442, 524, 788, 790, 791, 795 ods. 1, § 797, 798, 799, 806, 809, 517 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré obsahujú úpravu prejavu vôle a jeho výkladu, náležitosti právneho úkonu, absolútnu neplatnosť právneho úkonu, spôsob a rozsah náhrady škody, úpravu zmluvy o postúpení pohľadávky a poisťnej zmluvy, omeškanie dlžníka a nároky z toho plynúce. Ďalej podľa §§ 129, 132, 274, 275, 276, 277 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) o odstraňovaní väd podania vo veci samej, náležitostiach žaloby, vydaní kontumačného rozsudku na pojednávaní, odôvodnení kontumačného rozsudku a zrušení kontumačného rozsudku.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že podaním zo dňa 15.1.2020 (doručeným súdu 15.1.2020 o 23:33 hod.) žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 17.1.2020 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, pracovnej vyťaženia a z dôvodu hospodárnosti konania (aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania). Uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a súhlasí s prejednaním veci aj s vyhlásením rozsudku vo svojej neprítomnosti. Navrhol žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobca na pojednávaní dňa 17.1.2020 navrhol, aby súd rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, pretože žalovaný neospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní včas a ani vážnymi okolnosťami.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Uviedol, že právny zástupca žalovaného podaním zo dňa 15.1.2020 žiadal ospravedlniť neúčast' žalovaného a svoju neúčast' na pojednávaní dňa 17.1.2020, z čoho vyplýva, že neospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní včas. Okrem toho zásada hospodárnosti a pracovná zaneprázdnenosť bez ďalšieho nie sú vážnymi okolnosťami v zmysle ust. § 274 CSP, ktorými žalovaný ospravedľňuje svoju neprítomnosť. Poukázal, že podľa Civilného sporového poriadku sa pri posudzovaní, či boli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie neprihliada na to, či žalovaný bol v spore pasívny alebo nie. V podstate ide akoby o „sankciu“ nedostavenia a neospravedlnenia sa vážnymi okolnosťami. I keď zákon taxatívne neuvádza, čo je možné považovať za ospravedlňujúci dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlňujúci dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len závažné prekážky, ktoré sú preukázané, a ktoré bránia žalovanému dostaviť sa na nariadené pojednávanie. Existenciu takejto vážnej okolnosti je pritom povinný tvrdiť a preukázať žalovaný, resp. jeho právny zástupca. Obdobný právny názor je vyjadrený aj v uzneseniach Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/99/2019, sp. zn. 14Cob 54/2019 a sp. zn. 13Cob/113/2019. Zároveň poukázal, že žalovaný nepreukázal a nešpecifikoval súdu svoju pracovnú zaneprázdnenosť, ani pracovnú zaneprázdnenosť svojho právneho zástupcu. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru,

že boli splnené podmienky podľa § 274 CSP a preto rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

7. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

8. Proti rozsudku pre zmeškanie súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 356 b) CSP). Uviedol, že vychádzajúc z dôvodovej správy k inštitútu rozsudku pre zmeškanie žalovaného, tento inštitút slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, v ktorej súvislosti poukázal, že v konaní nebol nečinný. Akcentoval, že podaním zo dňa 15.1.2020 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na deň 17.1.2020 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, pracovnej vyťaženia a z dôvodu hospodárnosti konania. Ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemal a zároveň informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. To, že súd prvej inštancie nevyhodnotil predmetné ospravedlnenie ako včasné a ako dôsledok vážnych okolností sa dozvedel až zo samotného rozsudku pre zmeškanie. Mal za to, že ak súd prvej inštancie posúdil jeho ospravedlnenie ako nedôvodné, mal v zmysle čl. 4 CSP per analogiam postupovať inter alia podľa § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne ho upovedomiť, že dôvody ospravedlnenia vrátane súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať. Ak v zmysle právnej teórie a praxe je vážnosť okolností ospravedlnenia na posúdení a voľnej úvahe súdu, potom je kauzálnou povinnosťou súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o súdnom posúdení uvádzaných dôvodov ospravedlnenia. Uviedol, že neexistuje relevantný dôvod, na základe ktorého by bolo dôvodné upustiť od povinnosti súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o posúdení ňou uvádzaných dôvodov ospravedlnenia, ak sa rovnaká bezodkladnosť podania ospravedlnenia má vzťahovať aj na samotnú dotknutú stranu pri podávaní ospravedlnenia. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že súd prvej inštancie vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného bez splnenia podmienok pre jeho vydanie, keďže v súdnom konaní bol aktívny, riadne ospravedlnil súdu svoju neprítomnosť na pojednávaní, informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku vo svojej neprítomnosti a navyše nebol zo strany súdu bezodkladne po podaní ospravedlnenia informovaný, že by súd jeho ospravedlnenie posúdil ako nedôvodné.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Nesúhlasil s názorom žalovaného, že svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 17.1.2020 žalovaný ospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Zdôraznil, že podľa komentára k Civilnému sporovému poriadku, C.H.BECK 2016 : „Vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedľňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní, musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine). Vážnosť okolností je však vždy na voľnej úvahe súdu.“. Uviedol, že neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť nie sú v zmysle § 274 CSP vážnymi okolnosťami, navyše žalovaný tieto svoje tvrdenia ani nepodoprel napr. inými predvolaniami na pojednávanie konané v ten istý deň a v ten istý čas. Vážne okolnosti je potrebné skúmať z objektívneho aj subjektívneho hľadiska, t.j. či prekážka bola predvídaná, možno odstrániteľná, pričom právny zástupca žalovaného ako advokát sa musí vedieť vysporiadať so situáciou pracovnej vyťaženia a vykonávať svoje povolanie tak, aby sa dokázal zúčastňovať na pojednávaníach, resp. aby vedel zabezpečiť zastúpenie svojho klienta na pojednávaní. Právny zástupca žalovaného má podľa informácie zo stránky Slovenskej advokátskej komory troch koncipientov, preto nie je zrejme, prečo sa daného pojednávania nemohol zúčastniť niektorý z nich, prípadne prečo právny zástupca neudelil substitučné plnomocenstvo inému advokátovi, ktorú možnosť pripúšťa aj plnomocenstvo zo dňa 26.1.2019, ktorým žalovaný splnomocnil svojho právneho zástupcu na konanie v prejednávaní veci. Ďalej uviedol, že žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, ktoré sa konalo 17.1.2020 podaním zo dňa 15.1.2020, teda necelé dva dni pred pojednávaním. Preto takéto ospravedlnenie nemožno považovať ani za podané včas. Konanie žalovaného navodzuje dojem, že nemá záujem zúčastňovať sa na pojednávaníach a nebdá na to, aby svoju osobnú prítomnosť nahradil napr. svojim koncipientom.

10. Ďalej žalobca k možnosti použitia analógie postupu súdu podľa § 183 ods. 4 CSP uviedol, že inštitút žiadosti o odročenie pojednávania nie je totožný s inštitútom rozhodnutia pre zmeškanie,

resp. s ospravedlnením neúčasti na pojednávaní. Zdôraznil, že žalovaný nežiadal a nenavrhol súdu prvej inštancie, aby bolo pojednávanie, termín ktorého bol vytyčený na 17.1.2020, odročené na iný termín, pretože by sa ho žalovaný chcel zúčastniť. Sám žalovaný teda prejavil záujem, aby súd konal bez jeho prítomnosti. Žalovaný svojim nedôvodným ospravedlnením neúčasti dal najavo, že na pojednávaní sa nemá záujem zúčastniť vôbec. Svoju neúčasť ospravedlnil, nie však vážnymi okolnosťami, preto súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Poukázal, že inštitút rozsudku pre zmeškanie žalovaného by nemal zmysel a aplikácia § 274 CSP by bola vylúčená, ak by sa pripustil výklad žalovaného, pričom žalovaným prezentovaná analógia s iným inštitútom (žiadosť o odročenie pojednávania), nie je možná. Ak je tu zákonom daný inštitút, ktorý ustanovuje jasné podmienky na uplatnenie kontumačného rozsudku, potom nie je možné prekračovať znenie zákona a dokonca ho nahrádzať analógiou. Analógia je v súlade s čl. 4 CSP prípustná tam, kde sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného znenia zákona. Ak ale zákon pripúšťa výslovné znenie podmienky vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného, nie je legitímny dôvod na uplatňovanie analógie, ktorou by bola dokonca narušená idea a zmysel právnej úpravy zakotvenej v § 274 CSP. Inštitút rozsudku pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní je určitým druhom sankcie v podobe straty sporu, ktorej sú vystavení pasívni žalovaní, pričom platí zásada, že vec by sa mala spravidla rozhodnúť na jednom pojednávaní. Uviedol, že žalovaný nemôže prenášať zodpovednosť za stratu sporu na súd s odôvodnením, že súd mal žalovaného bezodkladne informovať o tom, že jeho ospravedlnenie posúdil ako nedôvodné.

11. Ohľadne iných konaní vedených proti žalovanému žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovaný a ani jeho právny zástupca sa ich spravidla nezúčastňujú, čo je znakom ich pasívneho prístupu. Žalovaný je pritom poisťovací subjekt, obchodná spoločnosť, majúca pobočky po celom území Slovenskej republiky a zamestnávajúca takmer 2000 zamestnancov, medzi ktorými sú aj právnici. Preto je tu rad možností, ktoré mal žalovaný a jeho právny zástupca zamestnávajúci troch koncipientov, aby sa mohli zúčastniť pojednávania. Vážne okolnosti zabraňujúce právnomu zástupcovi či strane samotnej v prítomnosti na pojednávaní by mali byť tak vysokej intenzity, aby v ich dôsledku mohla byť sporovej strane „odpustená“ neúčasť a tento druh pasivity v konaní. Pokiaľ žalovaný uvádza, že bol v súdnom konaní aktívny, žalobca poukázal, že v odpore žalovaný neuviedol nič, čo by malo preukázať dôvodnosť krátenia poistného plnenia. Zároveň žalobca odkázal na judikatúru v skutkovo a právne obdobných veciach, kde odvolacie súdy odmietli odvolanie žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie, kde žalovaný sa nedostavil na pojednávanie bez náležitého ospravedlnenia.

12. Žalovaný odvolaciu repliku nepodal, výzva súdu prvej inštancie s vyjadrením k odvolaniu mu bola doručená dňa 27.4.2020.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a § 380 CSP a dospel k záveru, že je dôvodné.

14. Žalovaný podanie odvolania odôvodnil odvolacím dôvodom podľa § 356 písm. b) CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod je naplnený.

15. Odvolací dôvod podľa § 356 písm. b) CSP je daný vtedy, ak súd vyhovel žalobe rozsudkom pre zmeškanie napriek tomu, že neboli splnené podmienky pre vydanie takého rozhodnutia.

16. Osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu, že sa nedostavil na pojednávanie, upravuje § 274 CSP, v zmysle ktorého na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak sú splnené nasledujúce podmienky : žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, a súčasne žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

17. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP je osobitným druhom súdneho rozhodnutia. Predstavuje formu procesnej sankcie za pasivitu žalovaného, ktorá spočíva v nedostavení sa na nariadené pojednávanie.

18. K otázke, či súd musí bez ďalšieho vydať rozsudok pre zmeškanie strany, ktorá sa na pojednávanie nedostavila, alebo či má prihliadať aj na konkrétne okolnosti daného sporu a rozsudok pre zmeškanie v určitých prípadoch nevydať, hoci sú na to splnené formálne zákonné predpoklady, uviedol Ústavný súd SR v uznesení I. ÚS 233/2019 zo dňa 4. júna 2019 nasledovne : „Podľa názoru ústavného súdu treba návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a splnenie ďalších zákonných podmienok podľa § 274 CSP posudzovať vždy aj podľa okolností prejednávanej veci. Napriek kogentnosti ustanovenia § 274 CSP by pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch vydanie rozsudku pre zmeškanie mohlo znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, v neposlednom rade v tom, že pri takomto formalistickom postupe by bolo odopreté strane sporu možnosť podať riadny opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej).“.

19. Žalovaný rozsudok pre zmeškanie napadol odvolaním, v ktorom uviedol, že pre vydanie tohto rozhodnutia neboli splnené podmienky podľa § 274 CSP. Argumentoval, že podaním zo dňa 15.1.2020 ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na 17.1.2020 a informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Ako dôvod neúčasti označil svoje neodkladné pracovné povinnosti, pracovnú vyťaženosť a hospodárnosť konania. Ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemal.

20. Sporová strana má právo zúčastniť sa na každom nariadenom pojednávaní. Možnosť zúčastniť sa na súdnom pojednávaní je právom sporovej strany a záleží výlučne na nej, či toto právo využije alebo nie. Ak strana toto právo nevyužije, z neúčasti na pojednávaní sa ospravedlní, súhlasí s tým, aby súd pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 40/2011 zo dňa 14. septembra 2011). Je teda na rozhodnutí strany, či využije svoje právo zúčastniť sa pojednávania, alebo svoju neprítomnosť ospravedlní a zároveň súhlasí s tým, aby sa pojednávanie konalo v jej neprítomnosti. Následne by mal súd správnym procesným postupom v súlade s § 180 CSP rozhodnúť uznesením o vedení konania, ktoré na pojednávaní vyhlási, že pojednávanie sa bude konať v neprítomnosti tejto strany.

21. Z ospravedlnenia žalovaného zo dňa 15.1.2020 je zrejmé, že sa rozhodol nevyužiť svoje procesné právo zúčastniť sa na pojednávaní. Svoju neprítomnosť na pojednávaní ale ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Z ospravedlnenia žalovaného tiež vyplýva, že ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemal. K žalobe sa však žalovaný vyjadril (v odpore proti platobnému rozkazu), nárok žalobcu nepovažoval za dôvodný a žalobu žiadal zamietnuť.

22. Keďže účasť na pojednávaní je procesným právom sporovej strany a nie jej povinnosťou, ak strana sporu toto procesné právo využije a oznámi to súdu, nemôže ju súd sankcionovať kontumačným rozsudkom. Odvolací súd ďalej dodáva, že ak je súdu ospravedlnenie doručené najneskôr do začiatku pojednávania, je podané včas. Keďže ospravedlnenie žalovaného bolo súdu prvej inštancie doručené deň pred pojednávaním, je nepochybné, že včasné bolo. Súd prvej inštancie preto nepostupoval správne, keď o žalobe rozhodol rozsudkom pre zmeškanie.

23. K vážnostiam okolností, ktorými žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní odvolací súd len pre úplnosť dodáva, že článok 3 ods. 1 CSP upravujúci formy výkladu Civilného sporového poriadku uvádza, že každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať o.i. v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Medzi ne patrí i princíp hospodárnosti konania (čl. 17 CSP), ktorý má byť podľa dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku jedným z najzákladnejších pravidiel výkladu ustanovení tohto zákona. Keďže súdna ochrana musí byť nielen zákonná, ale aj účinná a rýchla, princíp hospodárnosti sa týka súdneho konania ako celku. Vzhľadom na to, že každý platí výdavky, ktoré mu v konaní vzniknú (§ 252 CSP), princíp hospodárnosti nachádza svoj význam tiež v záujme strany nezvyšovať trovy konania.

24. Súhlas žalovaného s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti spolu so skutočnosťou, že k žalobe sa vyjadril a ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemal, vytvárajú podmienky pre efektívne smerovanie k rozhodnutiu vo veci samej a naplnenie princípu hospodárnosti

konania. Úvaha súdu prvej inštancie, že hospodárnosť konania nie je vážnou okolnosťou v zmysle § 274 CSP, nie je správna.

25. K rozhodnutiam iných odvolacích súdov v skutkovo a právne obdobných veciach odvolací súd uvádza, že predvídateľnosť súdneho rozhodnutia smeruje k ochrane princípu právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 CSP je právna istota stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Najvyššími súdnymi autoritami sú pritom Ústavný súd Slovenskej republiky a Najvyšší súd Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky k otázke svojej ustálenej rozhodovacej praxe konštatoval, že „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivu v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo 6/2017). Čo sa týka rozhodnutí iných odvolacích súdov, na ktoré žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal, tieto nie sú najvyššími súdnymi autoritami. Nestotožnenie sa s nimi preto nie je narušením princípu právnej istoty.

26. Keďže v konaní pred súdom prvej inštancie neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, lebo žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní, na ktorom súd prvej inštancie rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie ospravedlnil včas a vážnou okolnosťou, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

27. V novom konaní súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP)

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).